

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE RELAȚII ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Domeniul de studii universitare de doctorat:
ECONOMIE ȘI AFACERI INTERNAȚIONALE

TEZĂ DE ABILITARE

**O analiză multidimensională a
tranziției energetice în Uniunea Europeană**

Candidat:

Conf. univ. dr. Maria-Floriana POPESCU

București

2025

Rezumat

Această teză de abilitare analizează tranziția energetică dintr-o perspectivă multidimensională, integrând aspecte politice, economice, sociale și tehnologice. Printr-o abordare interdisciplinară, lucrarea investighează impactul reglementărilor europene asupra tranziției energetice, dezvoltarea resurselor regenerabile de energie, provocările asociate procesului de decarbonizare și rolul inovării și digitalizării în optimizarea consumului energetic. De asemenea, sunt incluse studii de caz și analize comparative privind evoluția tranziției energetice la nivel european și național, cu un accent detaliat pe România.

Lucrarea debutează în prima parte, cea care prezintă realizările științifice, profesionale și academice, cu definirea cadrului politic și instituțional al tranziției energetice, subliniind importanța reglementărilor europene și a strategiilor de sustenabilitate pentru reducerea emisiilor de carbon. Se analizează diverse modele de tranziție energetică și se evaluează eficiența implementării acestora în statele membre ale Uniunii Europene. Contribuția personală constă în identificarea unor mecanisme de îmbunătățire a politicilor de decarbonizare, bazate pe studii empirice și modele comparative.

Un pilon esențial al cercetării este analiza resurselor regenerabile de energie și integrarea acestora într-un model economic sustenabil. Sunt evaluate soluțiile alternative la folosirea combustibilii fosili și strategiile de optimizare a mixului energetic prin promovarea economiei circulare. Contribuțiile personale includ dezvoltarea unor scenarii privind accelerarea adoptării surselor regenerabile de energie în mixul energetic și analiza strategiilor de eficientizare a consumului energetic prin instrumente economice și tehnologice.

Lucrarea abordează, de asemenea, provocările asociate tranziției energetice, inclusiv impactul acesteia asupra zonelor urbane, inegalitățile sociale generate și măsurile necesare pentru adaptarea centrelor urbane la schimbările climatice. În plus, se examinează încrederea publicului în politicile energetice și modul în care pandemia COVID-19 a influențat percepția populației asupra tranziției energetice. Contribuția proprie constă în analiza interacțiunii dintre politicile energetice și factorii sociali, propunând soluții pentru creșterea acceptării publice a inițiativelor de decarbonizare.

Un alt aspect inovator al tezei este investigarea rolului digitalizării și inovării în tranziția energetică. Se analizează impactul noilor tehnologii asupra eficienței energetice, inclusiv utilizarea blockchain-ului în agricultura inteligentă și rolul centrelor universitare ca motoare ale schimbării. Aspecte ce vizează rolul tranziției energetice în zonele rurale sunt reliefate în acest subcapitol, în special în ceea ce privește potențialul agriculturii inteligente. Contribuția proprie se reflectă în

evaluarea potențialului tehnologiilor emergente pentru optimizarea proceselor energetice și dezvoltarea unor modele sustenabile bazate pe digitalizare.

Studiile de caz și analizele comparative evidențiază particularitățile tranziției energetice la nivel european și în România, identificând bune practici, provocări și oportunități pentru accelerarea decarbonizării. Această abordare permite formularea unor recomandări aplicabile politicilor publice și strategiilor sectoriale, având un impact direct asupra deciziilor viitoare în domeniul energiei sustenabile.

Contribuția generală a acestei teze constă în integrarea unei perspective complexe asupra tranziției energetice, oferind soluții inovatoare și practice pentru un sistem energetic sustenabil. Prin abordarea interdisciplinară și utilizarea unor metode avansate de cercetare, lucrarea aduce o contribuție semnificativă la dezvoltarea cunoașterii în domeniul tranziției energetice și oferă un fundament solid pentru viitoare inițiative de cercetare și implementare a politicilor de sustenabilitate.

Relevanța acestei teze derivă din necesitatea unei tranziții eficiente către un sistem energetic decarbonizat, având în vedere provocările actuale legate de schimbările climatice, securitatea energetică și dezvoltarea sustenabilă. Cercetarea contribuie la înțelegerea mecanismelor de tranziție și oferă un ghid valoros pentru factorii de decizie, cercetători și practicieni interesați de domeniul energiei regenerabile și al sustenabilității.